

Strålsäkerhetsmyndigheten

Swedish Radiation Safety Authority

Mötesanteckning

Datum: ~~2021-02-04~~2021-02-12

Diarienum: SSM2015-2432

Dokumentnr: SSM2015-2432-44

Handläggare: Henrik Öberg

Telefon: 08-799 40 91

Anteckningar från möte med SKB om beslut i ärendena SSM2015-2432 och SSM2020-3814

Tid: 1 februari 2021 kl. 13:00 – 15:00

Plats: Skype

Deltagare från SKB: Anna Rosell, Claes Johansson, Björn Herschend, Karoline Södergren, Fredrik Bultmark, Gustav Dominicus, Klas Källström, Jenny Brandefelt, Per Mårtensson, Johan Juuso, Per Riggare (punkt 1-3) och Sanna Engqvist
Deltagare från SSM: Tomas Löfgren, Ulf Yngvesson, Maria Bergström, Anders Wiebert, Åsa Zazzi, Ove Nilsson, Eva Gimholt, Ansi Gerhardsson och Henrik Öberg,

Dagordning

1. Inledning av mötet, presentation deltagare m.m
2. SSM - Kort om gällande kravbild och strålsäkerhetsbegreppet
3. SSM - Kort muntlig genomgång av beslut om föreläggandena (SSM2015-2432 och SSM2020-3814)

Föreläggande analys av strålsäkerheten 1BMA (SSM2015-2432)

4. SKB - Inriktning och översiktlig beskrivning av planerat arbete
 - Förtydligande om möjligt reparationsarbete och motivering av förordat handlingsalternativ
 - Uppdatering förslutningsplan
 - Initialtillstånd för förvardsdelen 1BMA i analysen av säkerhet efter förslutning till PSAR
 - Värdering av BAT och ALARA
5. Övrigt

Föreläggande riktvärden material (SSM2020-3814)

6. SKB - Klarställande gällande materialkategorier
7. Övrigt
8. Avslut av möte

Strålsäkerhetsmyndigheten

Swedish Radiation Safety Authority

SE-171 16 Stockholm
Solna strandväg 96

Tel: +46 8 799 40 00
Fax: +46 8 799 40 10

E-post: registrator@ssm.se
Webb: stralsakerhetsmyndigheten.se

Inledning – punkt 1

Mötet inleddes med att samtliga deltagare presenterade sig.

SSM:s presentationer – punkt 2 och 3

SSM inledde med att kortfattat presentera (1) bakgrunden till strålsäkerhetsbegreppet och samregleringsförfarandet. Detta mot bakgrund av synpunkter från SKB som inkommit på de formuleringar innehållandes begreppet strålsäkerhet som ingår dels i ett beslut som SSM har fattat inom ramen för tillsynsärendet SSM2015-2432 gällande status på betongkonstruktionen i förarsdelen 1BMA, dels i ett kommande beslut inom ramen för tillsynsärendet SSM2020-3814 avseende riktvärden för material i befintligt SFR. SSM redogjorde kort för definitionen av begreppet (1 kap. 3 § SSMFS 2018:1) som en gemensam benämning för strålskydd och säkerhet. Vidare presenterade SSM kopplingen mellan krav på säkerhetsanalys (4 kap. 1 § SSMFS 2008:1) och paraplyföreskriften SSMFS 2018:1 för att underbygga motiveringen till giltigheten i begreppet strålsäkerhetsanalys.

SKB förtydligade att de invändningar som lyfts rörde begreppet strålsäkerhetsanalys och inte strålsäkerhet. SSM konstaterade i sammanhanget att SKB konsekvent använder begreppet ”långsiktig säkerhet” även när strålskyddsaspekter avses. SKB kommenterade i anslutning till presentationen att pågående och kommande samreglering medför stora konsekvenser som SSM behöver vara medveten om.

Vidare tydliggjorde SSM skillnaden mellan villkor och föreläggande, vilket föranleddes av att SKB tidigare kommunicerat synpunkter på punkt 3 i föreläggandet om förarsdelen 1BMA (SSM2015-2432-37), i vilka man tolkade beslutstexten som villkorsliknande. SKB konstaterade att frågan är hanterad i och med SSM:s kommunikering av de uppdaterade formuleringarna i punkt 3 (SSM2015-2432-42).

Under punkt 3 presenterade SSM (2) kortfattat motiveringen till, och innehållet i, det beslut (SSM2015-2432-37) som myndigheten har fattat rörande förarsdelen 1BMA, liksom de uppdateringar som kommer ingå i det kommande beslutet i syfte att förtydliga beslutsformuleringarna. SSM presenterade (3) även det kommande beslutet gällande riktvärden för material till befintligt SFR inom ramen för ärende SSM2020-3814.

SKB:s presentationer – punkt 4 till 7

SKB inledde med att redogöra för det handlingsalternativ som man i nuläget planerar för i termer av reparationsåtgärder i betongbarriären inför förslutning av förarsdelen 1BMA (4). SKB beskrev kortfattat de förstärkningsåtgärder (pågjutning) för betongbarriären, väggar och lock men ej golv, som bolaget tänker sig utföra inför slutlig förslutning, samt att man har för avsikt att utföra vattenbilning i syfte att ta bort betong innehållande klorider från takdropp. SKB planerar att inhämta offerter på detta arbete som ett initialt steg i att närmare kartlägga omfattningen på arbetet, både rörande genomförande och kostnad men även i termer av mantimmar som arbetet uppskattningsvis skulle erfordra. Det senare för att kunna uppskatta vilka strålsäkerhetsmässiga arbetsmiljörisker som reparations- och åtgärdsarbetet skulle medföra och ställa dessa i relation till den minskning av långsiktiga strålsäkerhetskonsekvenser som de planerade åtgärderna förväntas leda till. SSM frågade i sammanhanget om vattenbilningsarbetet var något som SKB planerar att göra i närtid eller inför förslutning varpå SKB förtydligade att man ser dessa typer av åtgärder som något man gör i samband med slutlig förslutning.

Vidare redogjorde SKB för att förslutningsplanen för SFR uppdaterades i december 2020 och att de åtgärder som planeras för finns beskrivna däri. SKB tydliggjorde i sammanhanget att kringgjutning av avfall inte planeras i förvarsdelen 1BMA, vilket nu även finns beskrivet i den uppdaterade förslutningsplanen.

SKB beskrev även översiktligt det initialtillstånd för 1BMA som kommer att utgöra utgångspunkten för förvarsdelen i analysen av strålsäkerheten efter förslutning i den preliminära säkerhetsredovisningen (PSAR) för utbyggnaden av SFR. I säkerhetsanalysens huvudscenario kommer de planerade åtgärderna med förstärkta väggar och lock som det i nuläget planeras för att finnas beaktade. Betonggolvet antas vara i befintligt skick och tillskrivs sämre flödesbegränsade egenskaper än övriga betongbarriärer i förvarsdelen. Vad det gäller betonggolvet sprickor så avser SKB att utgå från den kartläggning som genomfördes 2014. På fråga från SSM angav SKB att man inte avser att reparera sprickor i de betongfack där golvet ännu är åtkomligt. SKB motiverade detta med att det redan är avfall placerat i fack 11 och 12, och att man inte för närvarande planerar att deponera avfall i fack 13. Kringgjutning av avfall antas inte ske. Analysen kommer även innefatta en stödjande beräkning där 1BMA i initialtillståndet inte antas ha reparerats och sedermera tillskrivs egenskaper i likhet med befintligt skick på förvarsdelen. SKB beaktar även ett sämre än förväntat initialtillstånd inom ramen för ett mindre sannolikt scenario.

Avslutningsvis, gällande planerna att hantera föreläggandet gällande 1BMA, redogjorde SKB kortfattat för hur man avser att utveckla sin motivering av det handlingsalternativ som förordas, genom att tydliggöra och detaljera omfattningen på de åtgärder man planerar för inför förslutning, samt vilka strålsäkerhetsmässiga arbetsmiljörisker arbetet uppskattas medföra och ställa dessa i relation till åtgärdernas påverkan på slutförvarets långsiktiga skyddsförmåga. SSM kommenterade att det förefaller vara en rimlig utgångspunkt i det fortsatta arbetet.

Under punkt 6 och 7 presenterade SKB (5) ett antal synpunkter kopplat till SSM:s kommande beslut om riktvärden för material till SFR. SKB beskrev kortfattat vilka materialkategorier som riktvärden/gränsvärden har formulerats för och som är gällande idag. SKB beskrev att man avser att utreda och tydligare motivera vilka materialkategorier som behöver ha riktvärden, detta med beaktande av säkerhetsanalyserna för drift och efter förslutning. SKB lyfte fram att de materialkategorier som kommer att föreslås efter utredning kan komma att skilja sig från de materialkategorier som diskuteras idag i denna frågeställning.

SKB kommenterade att för slutförvar är det otydligt vari skillnaden mellan riktvärden och gränsvärden ligger, detta då åtgärderna om dessa värden inte innehålls blir desamma, nämligen återtag av deponerat avfall. SSM noterade synpunkten och avser att beakta frågeställningen med förhoppning om att ett förtydligande kring vad som avses kring riktvärden kan inarbetas i beslutstexten innan beslutet fastställs. SSM tydliggjorde att myndigheten inte vill detaljstyra SKB i arbetet med framtagande av riktvärden, då det viktigaste är att framtagna värden blir operativa och tydliga, men att skälen till SSM:s beslut sannolikt blir tydligare när SKB delges hela beslutstexten. Avslutningsvis återkopplade SKB att bolaget ser positivt på att det kommer ett beslut som medför ett omtag i denna frågeställning, och att SKB och SSM kommer att få tillfälle att diskutera frågeställningen mer specifikt när SSM har fattat beslutet och SKB har inlett sin utredning.

Mötet avslutas

Inga ytterligare frågor avhandlades och mötet avslutades.

Anteckningarna har nedtecknats av Strålsäkerhetsmyndigheten och har skickats till SKB för faktakontroll.

Bilagor

- 1) Bilaga 1 - SSM-presentation - 20210201 - Om gällande kravbild och strålsäkerhetsbegreppet
- 2) Bilaga 2 - SSM-presentation - 20210201 - Beslut i ärende SSM2015-2432
- 3) Bilaga 3 - SSM-presentation - 20210201 - Kommande beslut i ärende SSM2020-3814
- 4) Bilaga 4 - SKB-presentation - 1927530 - Föreläggande om analys av strålsäkerheten för 1BMA
- 5) Bilaga 5 - SKB-presentation - 1928084 - Föreläggande om material i SFR